

ROZHODNUTÍ

Nejvyšší správní soud jako soud kárný rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jiřího Pally, zástupce předsedy senátu JUDr. Stanislava Rizmana a přísedících JUDr. Vítězslava Pýši, JUDr. Vladimíra Macha, JUDr. Martina Mikysky a doc. JUDr. Jana Svatoně, CSc. při ústním jednání dne 15. 9. 2014 ve věci návrhu **vrchní státní zástupkyně v Praze** ze dne 25. 6. 2014, č. j. 9 SPR 105/2014 - 14, na zahájení řízení o kárné odpovědnosti **JUDr. J. Č.**, státního zástupce Vrchního státního zastupitelství v Praze,

t a k t o :

Podle § 19 odst. 1 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, kárně obviněný

JUDr. J. Č., nar. X,
státní zástupce Vrchního státního zastupitelství v Praze,
bytem D. 1044/34, P.,

je vinen, že

jako státní zástupce pověřený k zastupování žalované České republiky - Vrchního státního zastupitelství v Praze v řízení o žalobě I. V. o zaplacení částky 77.000 Kč, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 4 pod sp. zn. 8 C 31/2012, se dne 9. 6. 2014 v 13.45 hodin bez důvodné a včasné omluvy nedostavil k nařízenému jednání u Obvodního soudu pro Prahu 4, ačkoliv byl o konání jednání předem vyrozuměn předvoláním s příslušným poučením, v důsledku čehož soud pokládal tvrzení obsažená v žalobě o skutkových okolnostech týkajících se této věci za nesporná a na tomto základě rozhodl o žalobě dosud nepravomocným rozsudkem pro zmeškání ze dne 9. 6. 2014, č. j. 8 C 31/2012 - 73, tak, že žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni částku ve výši 77.000 Kč a náhradu nákladů řízení ve výši 26.111,58 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku,

t e d y

zaviněně porušil povinnost státního zástupce,

čímž spáchal

kárné provinění podle § 28 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství.

Podle § 30 odst. 2 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, **se od uložení kárného opatření upouští**, neboť projednání kárného provinění je postačující.

O d ů v o d n ě n í :

Dokazováním provedeným při ústním jednání byly zjištěny následující skutečnosti:

Žalobou podanou u Obvodního soudu pro Prahu 4 dne 16. 2. 2012 se žalobkyně I. V. domáhala na žalované České republice - Vrchním státním zastupitelství v Praze zaplacení částky 77.000 Kč a náhradu nákladů řízení. V této žalobě uvedla, že dne 1. 4. 2009 uzavřela se žalovanou mandátní smlouvu s předmětem činnosti tiskové mluvčí, za kterou byla sjednána odměna ve výši 30.000 Kč měsíčně. S účinností ode dne 14. 11. 2011 žalovaná jako mandantka, zastoupená JUDr. Stanislavem Mečlem, mandátní smlouvu vypověděla. Způsob ustanovení JUDr. Stanislava Mečla do funkce vrchního státního zástupce v Praze však byl protiprávní, neboť do této funkce nebyl jmenován, nýbrž jejím výkonem byl pouze pověřen, což zákon neumožňuje. Tento státní zástupce proto nebyl oprávněn za žalovanou jako statutární orgán Vrchního státního zastupitelství v Praze jednat a mandátní smlouvu vypovědět. Podle žalobkyně tak byla mandátní smlouva ukončena v rozporu se zákonem a výpověď z ní je neplatná. Ušlý zisk za nezákonné znemožnění vykonávat činnost podle mandátní smlouvy za dobu od 14. 11. 2011 do 31. 1. 2012 byl v žalobě vyčíslen částkou ve výši 77.000 Kč.

Pověřením ze dne 10. 7. 2012, sp. zn. 12 SPR 81/2012, byl kárně obviněný pověřen k zastupování žalované v řízení o uvedené žalobě, která byla vedena u Obvodního soudu pro Prahu 4 pod sp. zn. 8 C 31/2012. V rámci tohoto pověření kárně obviněný za žalovanou podal dne 12. 7. 2012 odpor proti platebnímu rozkazu Obvodního soudu pro Prahu 4 za dne 19. 6. 2012, č. j. 8 C 31/2012 - 10, a obstaral si potřebné podklady pro vyjádření k žalobě, které následně dne 9. 8. 2012 jako pověřený zaměstnanec žalované podal. V tomto vyjádření polemizoval se skutečnostmi uvedenými v žalobě a navrhl její zamítnutí v plném rozsahu.

V řízení o této žalobě obdrželo dne 22. 4. 2014 Vrchní státní zastupitelství v Praze do své datové schránky předvolání k jednání, které bylo u Obvodního soudu pro Prahu 4 nařízeno na den 9. 6. 2014 v 13.45 hodin. Toto předvolání s příslušným poučením bylo zaevidováno do spisu Vrchního státního zastupitelství v Praze sp. zn. 12 SPR 81/2012 a kárně obviněný byl o něm vyrozuměn. K jednání soudu se však bez důvodné a včasné omluvy nedostavil, v důsledku čehož Obvodní soud pro Prahu pokládal tvrzení I. V. obsažená v žalobě o skutkových okolnostech týkajících se věci za nesporná a vydal rozsudek pro zmeškání ze dne 9. 6. 2014, č. j. 8 C 31/2012 - 73, kterým uložil žalované povinnost zaplatit žalobkyni částku ve výši 77.000 Kč a náhradu nákladů řízení ve výši 26.111,58 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.

O této skutečnosti nejprve informoval deník Právo dne 13. 6. 2014 a následně i další sdělovací prostředky. Proti rozsudku o zmeškání podal kárně obviněný za žalovanou odvolání, v němž namítl nesplnění zákonných podmínek pro vydání kontumačního rozsudku. O tomto odvolání doposud nebylo rozhodnuto, takže rozsudek pro zmeškání není pravomocný.

pokračování

Kárně obviněný se doznal ke skutku, pro který se vůči němu vede kárné řízení. Na svoji obhajobu uvedl, že při obdržení předvolání k jednání soudu a spisu si vyznačil datum jednání ve svém kalendáři, jak bývá jeho zvykem. Bohužel si však do diáře omylem zapsal datum 19. 6. 2014, a nikoliv 9. 6. 2014, jak bylo uvedeno na předvolání. Pokud by spis s předvoláním ihned donesl do své kanceláře, zřejmě by si vyznačil správné datum jednání soudu. Neučinil tak zřejmě kvůli tomu, že do kanceláře nesl balík jiných spisů, které byly tehdy aktuálnější. Spis s předvoláním k jednání soudu tak ponechal ve své přihrádce s tím, že se mu bude věnovat později. Ještě téhož dne do něho založil další listiny a ponechal ho v přihrádce s tím, že se bude věcí zabývat týden před jednáním soudu, když s ohledem na jím vypracované vyjádření k žalobě nebyl žádný důvod se věcí zabývat dříve. O zmeškání jednání se dozvěděl od svého nadřízeného, který ho upozornil na příslušné novinové články. Termín jednání soudu nebyl signalizován v informačním systému vrchního státního zastupitelství a až později byla přijata opatření za účelem snížení rizika takové chyby. Celá záležitost ho mrzí a v případě vzniku škody žalované je připraven ji uhradit, k čemuž se zavázal i v písemném prohlášení ze dne 13. 6. 2014.

Uvedená skutková zjištění jsou doložena taktéž žalobou I. V. na zaplacení částky 77.000 Kč ze dne 15. 2. 2012, platebním rozkazem Obvodního soudu pro Prahu 4 za dne 19. 6. 2012, č. j. 8 C 31/2012 - 10, pověřením kárně obviněného ze dne 10. 7. 2012, sp. zn. 12 SPR 81/2012, k zastupování žalované České republiky - Vrchního státního zastupitelství v Praze v řízení o této žalobě, odporem proti platebnímu rozkazu ze dne 12. 7. 2012, vyjádřením k žalobě ze dne 9. 8. 2012, předvoláním České republiky - Vrchního státního zastupitelství v Praze k jednání u Obvodního soudu pro Prahu 4 na den 9. 6. 2014 v 13:45 hodin, výpisy z informačního systému Vrchního státního zastupitelství v Praze zaznamenávajícího průběh řízení o žalobě, kopií části kalendáře kárně obviněného v týdnu od 16. do 22. 6. 2014 obsahující vyznačení termínu jednání soudu na den 19. 6. 2014, rozsudkem pro zmeškání Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 9. 6. 2014, č. j. 8 C 31/2012 - 73, výpisem z denního monitoringu tisku ze dne 13. 6. 2014 a odvoláním ze dne 2. 7. 2014 proti rozsudku pro zmeškání.

V posuzované kárné věci tedy bylo jednoznačně prokázáno, že kárně obviněný se bez důvodné a včasné omluvy nedostavil k jednání soudu v občanskoprávním řízení, ačkoliv byl o jeho termínu s dostatečným předstihem a řádně vyrozuměn, v důsledku čehož vydal soud dosud nepravomocný rozsudek pro zmeškání, jímž uložil České republice - Vrchnímu státnímu zastupitelství v Praze platební povinnost v celkové výši 103.111,58 Kč.

Oproti kárnému návrhu dospěl kárný senát k závěru, že tímto skutkem nemohl kárně obviněný zaviněně porušit své povinnosti při výkonu funkce státního zástupce odpovědně plnit své úkoly a postupovat odborně a svědomitě. Stejně tak kárně obviněný nemohl ohrozit důvěru v činnost státního zastupitelství a v odbornost jeho postupu.

Podle § 23 odst. 1 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství (dále jen „zákon o státním zastupitelství“), státní zástupce výkonem své funkce zajišťuje působnost státního zastupitelství. Do ní náleží především plnění úkolů v trestním řízení, výkon dozoru nad dodržováním právních předpisů v místech, kde je podle zákonného oprávnění omezována osobní svoboda, ochrana veřejného zájmu v jiném než trestním řízení, plnění dalších úkolů stanovených zákonem a podíl na prevenci kriminality a poskytování pomoci obětem trestných činů (§ 4 zákona o státním zastupitelství). Od působnosti státního zastupitelství je nutné odlišovat správu státního zastupitelství. Jejím úkolem je pouze vytvářet podmínky k řádnému výkonu působnosti státního zastupitelství a dohlížet na řádné plnění úkolů mu svěřených, přičemž výkon správy státního zastupitelství nesmí narušovat plnění úkolů vyplývajících z jeho působnosti, jak vyplývá z § 13a zákona o státním zastupitelství. Zatímco působnost státního zastupitelství

zajišťují výkonem svých funkcí jednotliví státní zástupci, tak správu státního zastupitelství vykonává Ministerstvo spravedlnosti přímo nebo nepřímo prostřednictvím vedoucího státního zástupce. Vedoucí státní zástupce přitom vykonává správu státního zastupitelství v rozsahu stanoveném zákonem a v jím určené části ji může delegovat na svého náměstka nebo při zachování vlastní odpovědnosti může jejími jednotlivými úkony pověřit jiného státního zástupce nebo jiného zaměstnance státního zastupitelství, v jehož čele stojí (§ 13c odst. 3, 4 a 5 zákona o státním zastupitelství).

Jestliže tedy státní zástupce nesplní určitý úkol při správě státního zastupitelství, neporušuje tím žádnou povinnost vyplývající z výkonu jeho funkce ani ustanovení § 24 odst. 1 zákona o státním zastupitelství. Ze stejného důvodu ani nemůže ohrozit důvěru v činnost státního zastupitelství a v odbornost jeho postupu. Jestliže totiž zákon o státním zastupitelství vyjadřuje jen pomocnou úlohu správy státního zastupitelství ve vztahu k plnění úkolů vyplývajících z jeho působnosti, je zřejmé, že tuto skutkovou podstatu kárného provinění vymezenou v § 28 zákona o státním zastupitelství může státní zástupce naplnit jen při výkonu své funkce státního zástupce, kterou zajišťuje působnost státního zastupitelství, a nikoliv nesplněním úkolu v rámci správy státního zastupitelství.

V posuzované věci kárně obviněný při zastupování žalované v občanskoprávním řízení plnil úkoly, jež nevyplývají z výkonu funkce státního zástupce při zajištění působnosti státního zastupitelství ve smyslu § 4 zákona o státním zastupitelství, nýbrž z postavení vrchního státního zastupitelství vystupujícího jménem České republiky jakožto účastníka obchodněprávního vztahu. Jedná se tedy nepochybně o výkon správy státního zastupitelství, při jehož neodpovědném plnění kárně obviněný z uvedených důvodů neporušil povinnosti stanovené v § 24 odst. 1 zákona o státním zastupitelství ani neohrozil důvěru v činnost státního zastupitelství či v odbornost jeho postupu ve smyslu § 28 téhož zákona.

Podle výslovného znění § 28 zákona o státním zastupitelství se však státní zástupce dopouští kárného provinění zaviněným porušením jakékoliv své povinnosti, tedy nejenom při neplnění základních úkolů souvisejících s výkonem jeho funkce ve smyslu § 24 odst. 1 zákona o státním zastupitelství. Ostatně povinnosti státního zástupce jsou stanoveny nejen v tomto, nýbrž i v dalších ustanoveních zákona o státním zastupitelství. Jednu z nich upravuje znění § 24 odst. 7 zákona o státním zastupitelství, podle něhož pokud byl státní zástupce pověřen jednotlivým úkonem správy státního zastupitelství, je povinen svěřený úkon odpovědně vykonat. Jestliže tedy pověřený státní zástupce úkon správy státního zastupitelství odpovědně nesplní, postupuje v rozporu s § 24 odst. 7 zákona o státním zastupitelství a podle okolností daného případu může naplnit i skutkovou podstatu kárného provinění podle § 28 téhož zákona. Opačný výklad by vedl k závěru o nepostižitelnosti státního zástupce za řádné nevykonání úkonu správy státního zastupitelství, jímž byl pověřen vedoucím státním zástupcem. Takový závěr by byl neudržitelný obzvláště za situace, kdy ostatní zaměstnanci státního zastupitelství mohou být za porušení stejné povinnosti postiženi podle pracovněprávních předpisů.

Jestliže tedy státní zástupce nesplní svou povinnost zakotvenou v § 24 odst. 7 zákona o státním zastupitelství a odpovědně nevykoná jednotlivý úkon správy státního zastupitelství, jímž byl pověřen vedoucím státním zástupcem, může se dopustit kárného provinění podle § 28 téhož zákona.

Rozsudek pro zmeškání, který byl vydán v důsledku pochybení kárně obviněného, dosud nenabyl právní moci a není vyloučeno, že bude na základě podaného odvolání zrušen. Proto z hlediska posuzování závažnosti skutku kárně obviněného nelze v současnosti vycházet z toho, že by jím byla České republice způsobena škoda v celkové výši 103.111,58 Kč. Rovněž

pokračování

tak není podstatné, že uvedený skutek vyšel najevo až na základě článku publikovaného v celostátním sdělovacím prostředku, neboť způsob zjištění pochybení státního zástupce nemůže mít žádný vliv na posouzení jeho závažnosti, jež je dána způsobem jednání a povahou či rozsahem následku skutku, pro který se vede kárné řízení.

I přes tyto skutečnosti však v posuzované věci nesplnění úkolu při výkonu správy státního zastupitelství dosáhlo intenzity potřebné pro naplnění příslušné skutkové podstaty kárného provinění. Větší závažnost uvedeného skutku spočívá v nesplnění jedné ze základních povinností účastníka občanskoprávního řízení dostavit se k jednání soudu, což mělo za následek vydání kontumačního rozsudku v neprospěch České republiky, jejíž zájmy měl kárně obviněný hájit. Není přitom rozhodné, že kárně obviněný měl na základě pověření ze dne 10. 7. 2012 zastupovat žalovanou Českou republiku - Vrchní státní zastupitelství v Praze po celý průběh řízení o žalobě vedené u Obvodního soudu pro Prahu 4 pod sp. zn. 8 C 31/2012, a nikoliv jen při jeho jednotlivém úkonu, jak to stanoví § 13c odst. 5 zákona o státním zastupitelství. Jestliže totiž kárně obviněný toto pověření přijal, nežádal jeho udělení pro každý jednotlivý úkon občanskoprávního řízení a na jeho základě obdržel předvolání k jednání soudu, tak bylo jeho povinností se k němu dostavit a splnit tento úkol vyplývající z výkonu správy státního zastupitelství.

Kárně obviněný přitom nedostavením se k nařízenému jednání soudu bez důvodné a včasné omluvy zaviněně porušil povinnost státního zástupce ve formě nevědomé nedbalosti. Nevěděl totiž, že svým jednáním může způsobit porušení nebo ohrožení zájmu chráněného zákonem, neboť si omylem do svého kalendáře poznamenal jiný termín jednání soudu. Kárně obviněný však vzhledem ke své povinnosti odpovědně vykonávat i svěřené úkony správy státního zastupitelství a k možnosti kdykoliv nahlédnout do předvolání k jednání soudu nepochybně o správném termínu tohoto jednání vědět měl a mohl.

Je tedy možné konstatovat, že kárně obviněný svým jednáním naplnil všechny znaky skutkové podstaty kárného provinění podle § 28 zákona o státním zastupitelství.

Kárný senát však vzal v úvahu doznání kárně obviněného, jeho upřímnou lítost, jeho součinnost při objasňování kárného provinění, jeho zavinění ve formě jen nevědomé nedbalosti, jeho dosavadní kárnou bezúhonnost, jeho závazek k náhradě škody v případě nabytí právní moci rozsudku pro zmeškání, jakož i skutečnost, že pověření k zastupování žalované po celý průběh občanskoprávního řízení neodpovídalo ustanovení § 13c odst. 5 zákona o státním zastupitelství. Dále kárný senát přihlédl k osobnímu spisu kárně obviněného a k jeho pracovnímu hodnocení, z nichž vyplývá, že má velmi dobré teoretické znalosti, že přidělenou agendu vyřizuje v přiměřených lhůtách, že své pracovní povinnosti plní převážně spolehlivě a na požadované úrovni, že dodržuje zásady stanovené zákonem pro činnost státního zastupitelství, že si zvyšuje kvalifikaci absolvováním odborných školení a seminářů a že se jedná o slušného, nekonzfliktního, korektního, komunikativního a vstřícného státního zástupce, který zachovává náležitou úctu ke svým kolegům a dalším osobám, s nimiž jedná při výkonu funkce.

Kvůli tomuto značnému množství skutečností svědčících ve prospěch kárně obviněného a vzhledem k tomu, že uvedeným skutkem nedošlo k hrubému porušení žádné z jeho základních povinností státního zástupce, považuje kárný senát v dané věci projednání kárného provinění za postačující a od uložení kárného opatření upouští.

S ohledem na všechny uvedené skutečnosti Nejvyšší správní soud jako soud kárný podle § 19 odst. 1 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, uznal kárně obviněného vinným kárným proviněním podle § 28 zákona o státním zastupitelství, jehož se dopustil skutkem popsáním ve výroku tohoto rozhodnutí. Současně

podle § 30 odst. 2 zákona o státním zastupitelství od uložení kárného opatření upustil, neboť projednání kárného provinění je postačující.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **není** odvolání přípustné.

V Brně dne 15. září 2014

JUDr. Jiří Palla
předseda kárného senátu
ve věcech státních zástupců